



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับเป็นอีกครั้งหนึ่งที่มนุษยชาติต้องประสบหัตถภัยร้ายแรงถึงกับต้องสูญเสียชีวิตอย่างไม่มีทางรักษา เมื่อเกิดอุบัติการณ์และการแพร่ระบาดของกว้างขวางของโรคเอดส์ (AIDS or Acquired Immune Deficiency Syndrome) เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งชื่อ เอชไอวี (HIV or Human Immunodeficiency Virus) จากรายงานใน CDC Morbidity and Mortality Report ของ Centres for Disease Control (CDC) ในปี พ.ศ.2524 กล่าวว่า ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้พบผู้ป่วย 5 ราย ซึ่งมีการติดเชื้อที่ปอดเรียกว่า Pneumocystis, Cytomegalovirus (CMV) และมีการติดเชื้อราในช่องปาก (Candidal Mucosa) จึงเรียกผู้ป่วย 5 รายแรกนี้ว่า ผู้ป่วยโรคเอดส์ (Rapport, 1988:301-307)

จากรายงานของกองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข พบผู้ป่วยโรคเอดส์รายแรกของประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2527 โดยครั้งแรกในกลุ่มชายรักร่วมเพศ ต่อมาการแพร่ระบาด พบในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดแบบฉีด ชายเที่ยวหญิงบริการทางเพศตลอดจนคู่สมรสของชายเที่ยวจนถึง 31 ธันวาคม 2536 พบผู้ป่วยโรคเอดส์เพิ่มขึ้นเป็น จำนวน 4,742 ราย (กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข 2536) เมื่อศึกษาจากลักษณะปัจจัยเสี่ยงของผู้ป่วยโรคเอดส์ ตามรายงานของกองระบาดวิทยา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2536 พบว่า ผู้ป่วยโรคเอดส์ที่พบมากที่สุดจัดอยู่ในช่วงอายุ 2 กลุ่มคือกลุ่มวัยเด็ก และกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มวัยเด็กพบมากในช่วงอายุแรกเกิดถึง 4 ปีสูงถึงร้อยละ 5.75 โดยกลุ่มนี้ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ แต่การติดเชื้อเป็นผลจากพฤติกรรมเสี่ยงของบิดามารดา ซึ่งอาจตกทอดมายังเด็กเหล่านี้ อีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มวัยรุ่น พบผู้ป่วยโรคเอดส์ในอายุ 25-29 ปี ถึงร้อยละ 25.80 กลุ่มอายุ 30-34 ปี พบร้อยละ 19.79 และกลุ่มอายุ 20-24 ปี พบร้อยละ 16.84 (กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข 2536) ซึ่งกลุ่มวัยรุ่นนี้ควรจะมีร่างกาย จิตใจที่สมบูรณ์แข็งแรง แต่ประเทศไทยต้องสูญเสียกลุ่มชนดังกล่าวไปด้วยอันตรายของโรคเอดส์ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ สังคม ภาพลักษณ์ และความมั่นคงของชาติ จากข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มอายุดังกล่าวที่พบผู้ป่วยและตายด้วยโรคเอดส์นั้นมีการติดเชื้อตั้งแต่ชีวิตย่างเข้าสู่วัยรุ่น

หนึ่งปัจจัยที่เป็นสาเหตุสำคัญของการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในปัจจุบัน จากรายงานของ กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ กันยายน 2537 ถึง 31 ธันวาคม 2536 คือ การมีเพศสัมพันธ์ พบในชายรักต่างเพศร้อยละ 63.9 ของผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ AIDS Related Complex (ARC) และร้อยละ 65.9 ของผู้ป่วยโรคเอดส์ แม้กระทรวงสาธารณสุขจะมีนโยบายให้แต่ละจังหวัดดำเนินโครงการรณรงค์ขานามัยร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ยังพบผู้ป่วยโรคเอดส์ (AIDS) กับผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ที่เป็นผู้ใช้แรงงานจากทั่วประเทศมากที่สุด คือ มีจำนวน 1331 รายและ 1126 ราย ตามลำดับ และในจำนวนนี้พบว่าอยู่ในจังหวัดปทุมธานีจำนวน 25 ราย และ 10 ราย ตามลำดับ (กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข 2536) อุบัติการณ์ของการพบผู้ติดเชื้อเอดส์นั้น เป็นการรายงานจำนวนผู้ติดเชื้อที่ถูกตรวจพบเท่านั้น ยังมีผู้ติดเชื้อเอดส์อีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้ตรวจจึงไม่มีในรายงาน

จากลักษณะการระบาดของโรคเอดส์ที่เกิดจากการมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV พฤติกรรมรักร่วมเพศ รักต่างเพศ การสำส่อนทางเพศ การใช้ยาเสพติดชนิดฉีด และพบการระบาดได้มากในกลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในย่านความเจริญแห่งวัดถุ ย่านอุตสาหกรรม แหล่งท่องเที่ยว และในเขตที่ประชาชนอยู่กันอย่างแออัดการระบาดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางสังคม และพฤติกรรมของบุคคลในสังคมเป็นสิ่งสำคัญเพราะ ในภาวะที่บุคคลที่ไม่ได้อยู่ในสภาพที่ส่งเสริมหรือไม่มีพฤติกรรมที่เสี่ยงดังกล่าว แล้วโอกาสจะติดเชื้อแทบไม่มีเลย และเมื่อพิจารณาถึงสภาพสังคมในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมต่อการแพร่เชื้อเอดส์มาก เช่น เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมค่านิยม วิธีการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่ การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยเฉพาะพฤติกรรมทางเพศของประชากรในสังคมสูงขึ้นโอกาสของการเกิดและการแพร่กระจายของเชื้อโรคเอดส์จึงมีมากทั้งในเมืองและชนบท ดังนั้นปัญหาโรคเอดส์จึงเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคมและพฤติกรรมของมนุษย์ (กิติพัฒน์ นนทบุรีมดลย์, 2533)

การแสดงพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากประสบการณ์ และกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งสั่งสมมาตั้งแต่เกิด และถูกควบคุมหล่อหลอมโดยสภาพแวดล้อมรวมถึงอิทธิพลจากปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ อีกมากมายทั้งกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลจึงต้องมีความเข้าใจถึงพฤติกรรม

นั้น ๆ ตลอดจนปัจจัย หรือองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้นอย่างลึกซึ้งต้องแก้ไข เพื่อค้นหาแนวทางในการวางแผนและดำเนินกลวิธีต่าง ๆ

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความต้องการในการแสวงหาความรู้ในสิ่งที่ตนไม่รู้จากสิ่งแวดล้อมใหม่ หลังจากจบการศึกษา และเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตนเอง นอกจากนี้เป็นวัยที่ต้องการการ ชัดเจนจากสังคม (Socialization) ช่วงวัยนี้จึงมีความต้องการแสวงหา เรียนรู้ ลองทำ และการปฏิบัติเป็นกิจวัตร จากสิ่งรอบตัวที่เป็นแบบ (สุทธิธา ปรีชารัตน์, 2533) ประกอบทั้งการพัฒนาที่ทันสมัย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ค่านิยม รวมถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับตัวของมนุษย์เอง

การแสวงหาทางออกใหม่ ๆ ให้แก่ชีวิต ทำให้เกิดลักษณะการบริโภคใหม่ คือ การบริโภค ประสิทธิภาพที่แปลกใหม่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มคนหนุ่มสาว จากเดิมที่เคยถามกันว่า "มีหรือเปล่า" จะถามกันว่า "ลองหรือยัง" (พระราชวรมณี, 2526) การต้องการเสพสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ รวมไปถึงประสิทธิภาพแปลกใหม่ทางเพศ การลองติดยาเสพติด ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรม การสำส่อนทางเพศ การติดยาเสพติดอันเป็นช่องทางที่สำคัญของการแพร่เชื้อโรคเอดส์

กลุ่มพนักงานสถานีน้ำมันทั้งชายและหญิง เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่ใช้แรงงานไม่มีโอกาสในการศึกษา ระดับการศึกษาต่ำ มีโอกาสในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ น้อย ทำให้เพื่อนและรุ่นพี่ชักชวนไปทดลองในสิ่งที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ได้ง่าย เช่น เทียวหญิงบริการทางเพศ ทดลองยาเสพติด เป็นต้น มีขีดจำกัดในการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ เพราะบางรายอ่านหนังสือไม่ออก หน่วยงานของรัฐเข้ามาไม่ถึง ที่ผ่านมามีการศึกษาถึงกลุ่มพนักงานสถานีบริการน้ำมันจึงไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและให้ความสำคัญมากนัก ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจเจกบุคคล เช่น พนักงานมีรายได้น้อย ทำให้เทียวหญิงบริการราคาถูก อยู่ในช่วงวัยที่มีความต้องการทางเพศสูง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ สภาพแวดล้อมของสังคมเปลี่ยน มีแหล่งยั่วยุคมารมณ้มาก ทางการเดินทางสะดวก หรือแม้แต่ความใกล้ชิดของหนุ่มสาววัยใกล้เคียงกันในสถานที่ทำงานซึ่งนำไปสู่ความสัมพันธ์ทางเพศได้เช่นกัน

ดังนั้นจากลักษณะดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้น่าสนใจศึกษาถึงพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของพนักงานสถานีบริการน้ำมัน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป จึงได้จัดทำการศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของวัยรุ่นผู้ใช้แรงงาน กลุ่มพนักงานสถานีบริการน้ำมันนี้ขึ้น

ปัญหาการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของพนักงานสถานีบริการน้ำมันในด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม (อายุ รายได้ เขตที่อยู่อาศัยเดิม ระดับการศึกษา) ชีวิตครอบครัวทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโรคเอดส์เป็นอย่างไร
2. พนักงานสถานีบริการน้ำมันมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากน้อยเท่าไร
3. พนักงานสถานีบริการน้ำมันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ได้อย่างไร
4. ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศ ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ระดับการรับรู้ข่าวสารโรคเอดส์ กับความรู้เรื่องโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
5. ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของวัยรุ่นผู้ใช้แรงงาน ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานสถานีบริการน้ำมัน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของพนักงานสถานีบริการน้ำมันในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ระดับการรับรู้ข่าวสารโรคเอดส์
2. ศึกษา ระดับความรู้เรื่องโรคเอดส์ของพนักงานสถานีบริการน้ำมัน
3. ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของพนักงานสถานีบริการน้ำมัน

4.วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ การรับข้อมูลข่าวสารโรคเอดส์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์

5.วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ของพนักงานสถานีบริการน้ำมัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคมของพนักงานสถานีบริการน้ำมันมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ คือ

1.1 เพศ พนักงานสถานีบริการน้ำมันเพศชายมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากกว่าพนักงานสถานีบริการน้ำมันเพศหญิง

1.2 อายุ พนักงานสถานีบริการน้ำมันที่มีอายุมากมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากกว่าพนักงานสถานีบริการน้ำมันที่มีอายุน้อย

1.3 รายได้ พนักงานที่มีรายได้สูงมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากกว่าพนักงานสถานีบริการน้ำมันที่มีรายได้น้อย

1.4 เขตที่อยู่อาศัยเดิม พนักงานสถานีบริการน้ำมันที่มีเขตที่อยู่อาศัยเดิมในเขตเมืองมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากกว่าพนักงานสถานีบริการน้ำมันที่มีเขตที่อยู่อาศัยเดิมในเขตชนบท

1.5 ระดับการศึกษา พนักงานสถานีบริการน้ำมันที่มีระดับการศึกษาสูงมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากกว่าพนักงานสถานีบริการน้ำมันที่มีระดับการศึกษาต่ำ

2. ทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของชายกับหญิงบริการทางเพศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้เรื่องโรคเอดส์

3. ทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมีความสัมพันธ์กับทางบวกความรู้เรื่องโรคเอดส์

4. ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์สูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้เรื่องโรคเอดส์

5. ความรู้เรื่องโรคเอดส์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของพนักงานสถานีบริการน้ำมัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบลักษณะข้อมูลทั่วไปด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม การรับรู้ข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ และความรู้เรื่องโรคเอดส์ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของพนักงานสถานบริการน้ำมัน แบบแผนพฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมการติดยาเสพติด ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย มาตรการแผนในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ ผลผลิตสื่อ ในการส่งเสริม ป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ เป็นแนวทางในการศึกษาในวัยรุ่นกลุ่มอื่น ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของวัยรุ่นใช้แรงงาน ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานสถานบริการน้ำมัน

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานสถานบริการน้ำมันที่ทำงานในและนอกเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
2. ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 300 คน
3. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์ของพนักงานสถานบริการน้ำมัน ได้แก่
 - 3.1 ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม
 - 3.2 ทักษะคติเกี่ยวกับมีเพศสัมพันธ์
 - 3.3 การรับรู้ข่าวสาร
4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรคเอดส์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV
5. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV คือ
 - 5.1 พฤติกรรมทางเพศ ได้แก่
 - เพศสัมพันธ์ที่สำสอน เปลี่ยนคู่นอน คู่ชายอยู่เสมอๆ
 - เพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศหรือกลุ่มเสี่ยง
 - เพศสัมพันธ์โดยไม่มีกำบัง
 - 5.2 พฤติกรรมการติดยาเสพติด
 - การติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าหลอดเลือด



คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.โรคเอดส์ หมายถึง โรคที่เกิดขึ้นเนื่องจากภาวะภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องภายหลังหรือกลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันในร่างกายเสื่อมหรือบกพร่องซึ่ง เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ชื่อ HIV : Human Immunodeficiency Virus

2.ความเสี่ยง(Risk)หมายถึงลักษณะของการกระทำที่มีโอกาสเกิดผลเสีย สามารถวัดความเสี่ยงของคนจากการเลือกกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมหนึ่งๆ ใน สภาพการณ์ ต่างๆ โดยที่สภาพการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นอาจเกิดขึ้นจริงในสังคมหรือห้องปฏิบัติการก็สามารถ สร้างสถานการณ์ขึ้นวัดความเสี่ยงของบุคคลได้

3.พฤติกรรม (Behavior) หมายถึงการกระทำของมนุษย์ไม่ว่าจะกระทำหรือการปฏิบัตินั้น ผู้กระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และไม่ว่าคนอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้ หรือไม่ก็ตาม การพูด การเดิน การกระพริบตา การได้ยิน การเข้าใจ การรู้สึกโกรธ การคิดต่างเป็นพฤติกรรมทั้งนั้น

4.วัยรุ่น หมายถึง เด็กวัยรุ่นที่กำลังทำงานอยู่ในสถานบริการน้ำมันที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงวัยรุ่นตอนต้น 15 - 19 ปี และช่วงวัยรุ่นตอนปลาย 20 - 24 ปี

5.พนักงานสถานบริการน้ำมัน หมายถึง เด็กวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ที่เป็นลูกจ้างของสถานบริการน้ำมัน ซึ่งมีหน้าที่ในการเติมน้ำมัน เช็ดรถ ล้างรถ เติมน้ำมัน ปะยาง และให้บริการด้านอื่น ๆ

6.รายได้ หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการทำงานทั้งหมด เช่น เงินเดือน ค่าจ้างรถ เช็ดกระจก เงินพิเศษอื่น ๆ ที่เกิดจากการทำงานในสถานบริการน้ำมัน

7.ระดับการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ หมายถึง โอกาสรับข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ จากหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ เอกสารเรื่องโรคเอดส์ นิทรรศการต่อต้านโรคเอดส์ การให้สุขศึกษาของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประสพการณ์การได้เห็น ได้ยินคำแนะนำจากแพทย์ ซึ่งประเมินออกมาเป็นคะแนนตามข้อความในคำถามและการตอบของวัยรุ่นโดยกำหนดคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 12 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 36 คะแนน แล้วนำมาจัดระดับโอกาสหรือความบ่อยของการได้รับข่าวสารดังนี้

ระดับการได้รับข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ ต่ำ	ได้คะแนนระหว่าง 12 ถึง 20 คะแนน
ปานกลาง	ได้คะแนนระหว่าง 21 ถึง 28 คะแนน
สูง	ได้คะแนนระหว่าง 29 ถึง 36 คะแนน

8. ความรู้เรื่องโรคเอดส์ หมายถึง ความรู้ในเรื่องสาเหตุของโรคเอดส์ลักษณะ กลุ่มอาการของโรคเอดส์ การติดต่อ อาการแสดง การดำเนินโรค การป้องกัน และความสำคัญ ของโรคเอดส์ ซึ่งประเมินออกมาเป็นคะแนนตามข้อความในคำถามและการตอบของวัยรุ่น โดยกำหนดคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 14 คะแนน นำมาจัด ระดับความรู้ได้ดังนี้

ความรู้เรื่องโรคเอดส์	ต่ำ	ได้คะแนนระหว่าง 0 ถึง 4	คะแนน
	ปานกลาง	ได้คะแนนระหว่าง 5 ถึง 9	คะแนน
	สูง	ได้คะแนนระหว่าง 10 ถึง 14	คะแนน

9. สถานบริการ หมายถึง สถานบริการที่มีการบริการทางเพศแอบแฝงอยู่ในรูปของการบริการ ให้บริการอื่น ๆ เช่น ร้านอาหาร ภัตตาคาร โรงแรม สถานอาบอบนวด บาร์ ในที่คลับ รวมถึง สถานบริการทางเพศโดยตรง ซึ่งเรียกว่า สำนักหญิงอาชีพพิเศษ หรือสำนักโสเภณี หรือห้องด้วย ในการศึกษาคั้งนี้รวมถึงสถานบริการทุกอย่างที่มีหญิงบริการ

10. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV หมายถึง การกระทำที่สอดคล้องกับการกระทำของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ดั่งที่มีผู้วิจัยแล้ว ซึ่งเป็นการกระทำโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ซึ่งทำให้เชื้อ HIV มีโอกาสเข้าสู่ร่างกาย หรือถ่ายทอดจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งโดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. การสำส่อนทางเพศ โดยการเปลี่ยนคู่นอน
2. การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศหรือกลุ่มผู้ติดยาเสพติด
3. การร่วมเพศโดยไม่ป้องกันอย่างถูกวิธี
4. การติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น

11. ผู้ที่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ หมายถึง ผู้ป่วยที่เริ่มมีอาการแสดงทางคลินิก แต่ส่วนใหญ่จะมีอาการไม่มากและไม่รุนแรงมากนัก ได้แก่ ตอมน้ำเหลืองโตเรื้อรัง ไข้เรื้อรัง ท้องเสียเรื้อรัง น้ำหนักลดมากกว่า 10% ของน้ำหนักตัวเดิม เหงื่อออกมากผิดปกติในเวลากลางคืนอย่างเรื้อรัง ติดเชื้อรา Candida ในช่องปาก เป็น Hairy leukoplakia หรือเป็นงูสวัดที่มากกว่า 1 Dermatome ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งที่กล่าวมาข้างต้นจะเรียกว่าผู้ที่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ (AIDS related complex) และยังไม่จัดเป็นผู้ป่วยโรคเอดส์เช่นกัน ผู้ที่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ต้องมีผลการตรวจเลือดหาการติดเชื้อเป็นบวก

12. ผู้ป่วยโรคเอดส์ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการตรวจทางคลินิกและวินิจฉัยจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญว่าเป็นผู้ป่วยโรคเอดส์

13. แฟน หมายถึง ชายหญิงที่รักกันแต่ยังไม่ได้แต่งงานกันตามกฎหมายหรือใช้ชีวิตร่วมกันฉันสามีภรรยา